No. 2489 Zaterdag 3 October 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Rechtvaardig Loon.

I.

Een der groote eischen van den Pauselijke Encycliek „Quadragesimo anno" is: de bevrijding uit den proletarierstoestand van zeer velen.

Daarvoor is noodig een billijkere verdeeling van de voortgebrachte goederen.

Het moet mogelijk zijn, dat de proletariers zich door bekwaamheid en spaarzaamheid zich kunnen opwerken tot een bescheiden bezit.

Dat is echter alleen dan mogelijk, wanneer er een rechtvaardig loon gegeven wordt.

Uitvoerig spreekt dan de Paus over hetgeen men onder rechtvaardig loon verstaan moet.

Bij de behandeling van dat vraagstuk neemt de Paus terstond stelling tegen hen, die elk looncontract onrechtvaardig noemen, en dat willen vervangen door een zoogenaamd „contract van maatschap," waardoor o.m. de winsten naar evenredigheid tusschen werkgevers en werknemers zou verdeeld worden.

Dat de arbeidsovereenkomst in zich reeds onrechtvaardig zou zijn, noemt de Paus een dwaling en in strijd met hetgeen Paus Leo XIII over het loonstelsel geleerd heeft geleerd.

Maar Z. H. laat daarop volgen:

„Toch meenen Wij, dat het beter overeen komt met den tegenwoordigen toestand van de maatschappij het looncontract, voor zoover dat mogelijk is. eenigszins te verzachten door het contract van maatschap, waarmee op verschillende wijze reeds een aanvang gemaakt is tot niet gering voordeel van werkende en bezittende klasse. Op die manier verkrijgen arbeiders en beambten deel in het bezit of beheer der onderneming of deelen eenigszins in de behaalde winsten".

Na met enkele woorden afgewezen te hebben het beginsel, „dat toch zonder aarzeling verkondigd wordt," dat het voortgebrachte alleen aan den arbeid zijn waarde zou ontleenen, en dat de werknemer dus recht zou hebben alles op te eischen, wat door zijn arbeid tot stand gebracht is, stelt de Paus voorop, dat evenals de eigendom zoo ook de arbeid, ook die in loondienst verricht wordt, niet alleen een persoonlijk maar ook maatschappelijk karakter heeft.

Daarom is het noodig, dat de uitoefening van den arbeid door een sociaal-juridische orde beschermd worde, dat de verschillende beroepen, die van elkaar afhankelijk zijn, samenwerken en elkaar aanvullen, vooral, dat intellect, kapitaal en arbeid zich als het ware tot een geheel vereenigen.

Uit het tweevoudig karakter van den arbeid, zijn persoonlijk en sociaal karakter, vloeien zeer belangrijke gevolgtrekkingen voor de regeling en vaststelling van het arbeidsloon voort.

Bij de bepaling daarvan moet men deze drie punten in het oog houden:

1. het onderhoud van den arbeider en zijn gezin.
2. den toestand van het bedrijf.
3. het algemeen welzijn.

Op ieder van die drie punten gaat de Paus dan vrij uitvoerig in.

Wat het eerste punt betreft stelt de Paus als van zelf sprekend voorop, dat het loon moet zijn: het gezinsloon.

Z. H. begint dit onderdeel met de woorden:

„Op de eerste plaats moet aan den arbeiders een loon worden uitgekeerd, dat voldoende is om hem en zijn gezin te onderhouden.

Het is billijk, dat ook de overige leden van het gezin, ieder volgens zijn kracht, het hunne bijdragen tot onderhoud van allen, zooals dit vooral bij landbouwers, in vele gezinnen van handswerkslieden en kleinere winkeliers het geval is; maar het is volstrekt ongeoorloofd misbruik te maken van den leeftijd der kinderen of van de zwakke krachten der vrouwen.

Huismoeders moeten in haar woningen of in de onmiddelijke nabijheid daarvan haar werkzaamheden hebben zoodat zij zich geheel aan de zorgen voor het gezin kunnen wijden.

Een schandelijk misbruik noemt Z. H. het, dat huismoeders wegens de ontoereikendheid van het loon van den huisvader gedwongen zijn buitenshuis winst gevenden arbeid te verrichten, met verwaarloozing van haar eigen bezigheden en plichten. Dat is een misbruik, dat kost wat het koste, uit den weg geruimd moet worden.

Is het niet mogelijk, dat terstond door te voeren, dan eischt toch de sociale rechtvaardigheid, dat zoo spoedig mogelijk die Hervormingen worden aangebracht, waardoor aan elken volwassen werkman een dergelijk loon gewaarborgd wordt.

Z. H. eindigt dit punt met lof te brengen aan hen, die trachten het loon in overeenstemming te brengen met de gezinslasten, zoodat bij verzwaring van de lasten het loon ook ruimer wordt (men denke hier b. v. aan kindertoeslag), en die zelfs bij de loonregeling rekening houden met eventueele buitengewone behoeften.

Het Bestuur der Katholieke Kerk.

Bij den bekenden Haagschen uitgever Martinus Nijhoff, is verschenen het *Handboek van het Bestuur der Katholieke Kerk* door *Goulmy*.

Prijzen f. 2,40: in linnen f. 3,25.

Een boek, dat in een zeer groote behoefte voorziet en aan velen welkom zijn zal.

Waarom?

Omdat steeds blijkt, dat vooral groote geesten. menschen die zelf in groote organisaties zitten, met bewondering opzien naar de organisatie der Katholieke Kerk.

We herinneren ons dergelijke uitlatingen uit het leven van Bismarck, en om een recent voorbeeld te noemen, uit een vorig jaar gepubliceerd interview van Sir Deterding.

Maar ook is waar, wat de schrijver in zijn voorrede zegt: „Zeer dikwijls geeft men blijk, op de inrichting van dat Bestuur volstrekt geen kijk te hebben.

Bovendien nu we op onze Gymnasia en H. B. S. ingelicht worden over de structuur en inrichting der landelijke besturen, blijft het een leemte in ons, dat wij niet weten, hoe in elkaar zit, die groote centrale der katholieke wereld, waarvan het hoofdschakelbord Rome is. Daarheen gaan de berichten der bisschoppen. Naar de congregaties te Rome, gaan de vragen der diocesen, ordes en priesters.

Rome heeft 54 parochies, maar honderde kerken en kapellen, omdat ieder volk, ieder genootschap, iedere instelling, die tot de kerk behooren, in de schaduw van de St. Pieter hunne nesten bouwen. Een kring van Universiteiten omgeven het graf van den Galileeschen visscher.

Van uit Rome spreekt de kerk allen toe. Zij is de Zender, vanwaar de golven de wereldbol omzweven.

Rome zendt zijn missionarissen naar de eilanden der Stille Oceaan en zijn gezanten naar de hoven.

De kerk is daarom niet een waardebegrip en machtsfactor binnen de grenzen van het katholicisme, maar haar beteekenis gaat verder dan sacristieen, kerken en kathedralen. Ze is meer als tiengeboden, liturgie en katechismus. Ze is een geschiedenisfactor, een lichttoren der wetenschap, een toevluchts oord der kunst en een zetel van het recht.

De kennis van zulk een organisatie is voor ieder ontwikkelde van belang, waarom we dan ook wel verwachten dat het boek er in zal gaan.

Natuurlijk zal met de kennis dezer organisatie, niet het voor buitenstaanders zoo onbegrijpelijk geheim worden opgelost, van de kinderlijke gehoorzaamheid, waarmee de geloovige de kerkelijke voorschriften opvolgt: van een gehoorzaamheid, die bereidwillig en moedig het kleine, eigen wenschen en willen onderwerpt aan den zich, in het kerkelijk gezag uitspekenden Wil van Christus, waardoor de Kerk geleid wordt.

Dat geheim ligt in de overtuiging, die iedere katholiek heeft, dat het gezag van de Kerk, het beginsel van waarheid, recht en liefde belichaamt.

Daarom is voor hem Dostojfnski's vraagstuk opgelost, dat zoo pakkend werd geteekend in de legende van den groot-inquisiteur, meer en nog beter in den roman van de gebroeders Karamasoff, of nl. een menschelijk gezag niet hetzelfde zou zijn als geweldpleging. Ja, dat is zoo. Ieder *zuiver* menschelijk gezag is noodzakelijk geweldpleging, of het nu optreedt in de tyrannie van een enkeling of in het despotisme van de massa.

Slechts waar God heerscht, is de mensch vrij van den mensch. Want hij dient geen menschen maar God.

Wij wenschen het boekje een groot succes.

Het Bestuur der Bovenwindsche eilanden.

In de September aflevering van de West-Indische Gids schrijft Mr. W. M. A. Weitjens een zeer belangrijk artikel over bovenstaand onderwerp.

Wat inhoud en strekking van dit artikel bevat, kunnen we weergeven door enkele zinnen, die we uit het artikel aanhalen.

„Dat het practisch uitgesloten moet worden geacht, dat de gezaghebber der drie eilanden zijn presidium over de drie raden van politie behoorlijk waarneemt."

Over de vergaderingen der Raad van politie, voor de lijsten der kiesbevoegden schrijft hij:

„De vergaderingen zijn dan ook informeel, onwettig, en kunnen niet geacht worden te zijn gehouden. Sinds een tiental jaren zijn er dus geene geldige lijsten van kiesbevoegden opgemaakt of afgekondigd, zoodat de stemmingen, in dezelfde periode georganiseerd, van beteekenis ontbloot zijn:"

Verder noemt Spr. een summum van ondoelmatigheid, het plaatselijk hoofd van politie op St. Eustatius en Saba te stationeeren op het eiland St. Martin, en als plaatsvervangend hoofd van politie op St Martin een ambtenaar te laten fungeeren, aan wien de verplichting wordt opgelegd, zoo dikwijls mogelijk naar St. Eustatius en Saba te reizen."

Verder nog spreekt Mr. W. over de onbevoegde gezagsuitoefeningen der ontvangers, die het hare ertoe bijdraagt, tot de ernstige onzekerheid, waarin ongeveer alle rechtsverhoudingen op de Bovenwindsche eilanden zijn komen te verkeeren," en over" de nu meer dan tien jaar geldende fatale gewoonte om door onbevoegden publieke rechtshandelingen te laten verrichten."

Schr. geeft echter ook de middelen aan om in deze toestand verbetering te brengen, nl. door het tegenwoordige in de praktijk geldende stelsel te wettigen, of door de gezaghebber minder immobiel te maken, of volgens Schr. het beste, terug te keeren tot den ouden toestand van drie gezaghebbers.
bers.

Verder behandelt deze aflevering der W. I. Gids.

Geschiedenis van de Nederlandsche Bovenwindsche eilanden in de 18e Eeuw door Prof. Dr. L. Knappert.

Surinaamsche onderwerpen op het Amerikanistencongres te Hamburg door Jhr. L. C. van Panhuys.

Boekbespreking, van *West-Indië door Carel J. Brensa*, door W. R. Menkman.

Amerikaansche geleerden over Surinaamsche Boschnegers. Boekbespreking door Dr. H. D. Benjamins.

Godloochenaars en het Communisme.

Te Moskou is, zooals we in de bladen hebben kunnen lezen, uit Tokio bericht ontvangen dat de Japansche politie op grond van een verordening van den minister van Binnenlandsche Zaken huiszoekingen heeft verricht bij de godloozen-organisatie. Een uitgebreide briefwisseling met de Komintern werd in beslag genomen en bovendien werden acht kilogram dynamiet en een hoeveelheid wapens gevonden. In verband hiermede zijn alle godloozen-organisaties ontbonden. De tien leiders zijn gearresteerd en in de gevangenis opgesloten. Zij zullen weldra terecht staan.

Dit bericht uit Tokio krijgt wel zeer bijzondere beteekenis in verband met de ontstellende mededeelingen op het congres der Katholieke Arbeiders-Internationale te Utrecht door de secretaris van het Rijksverband der Katholieke Arbeidersvereenigingen in Duitschland, Hermann Joseph Schmitt, die lang in Rusland verbleef.

De organisatie van godloochenaars is in 1925 in Rusland gesticht, aldus verklaarde hij. Moskou ziet in deze beweging een middel om zijn invloed in de geheele wereld te versterken. Om te voorkomen, dat de bolsjewistische regeering ervan zal worden beschuldigd achter de beweging te staan maakte men er een niet-officieele organisatie van. In Rusland moeten echter de leden lid zijn van de communistische partij. Het doel van deze beweging is de breede arbeidermassas tot een actieven, systematischen en consequenten strijd tegen den godsdienst in al zijn verscheidenheid en vormen te vereenigen.

De onderhandelingen der bolsjewistische godloochenaars met organisaties van vrijdenkers in Duitschland, Frankrijk, Italië en Oostenrijk zijn in 1929 te Moskou begonnen. Voor 1931 werd op die bijeenkomst een plan gemaakt voor twaalf films om de Protestantsche genootschappen en de Katholieke Kerk te bestrijden.

Met behulp der vrijdenkersvereenigingen wil men deze films ook in het buitenland laten vertoonen. In Rusland zelf wordt de anti-godsdienstige propaganda met kracht voortgezet, daar men tegen 1 Januari 1934 alle kerken zonder uitzondering gesloten wil hebben. Bijzondere aandacht wijdt men daar aan leger en vloot. In 1930 werden er 10.000 anti-godsdienstige instructeurs gezonden, om zoo snel mogelijk over het geheele land anti-godsdienstige cellen te vormen, die aldus ook consequent het gezag zullen ondermijnen. Dat de relaties tusschen de godloochenaarsorganisatie in Japan en Moskou hecht was, blijkt uit de gevonden briefwisseling en springstoffen.

Een ernstig onderzoek door de verantwoordelijke autoriteiten en zoo noodig krachtige maatregelen lijken ons niet onnut. Regeeren is vooruitzien. In Duitschland is de anti-religieuze communistische propaganda aan een verscherpt toezicht onderworpen, en men ziet dat Japan nog drastischer maatregelen aandurft.

De financieele crisis in Engeland.

Dat de hoogst belangrijke gebeurtenis, die zich 2 weken geleden afspeelde in het internationale leven, de val van het pond sterling, geen crisis van het oogenblik was, schrijft de financieele redacteur van de Maasbode, nog vóór de gebeurtenissen in zijn blad van 29 Augustus.

Men kent de jongste geschiedenis ongetwijfeld nog voldoende om zich te herinneren wat aan het aftreden der Labour-regeering onmiddelijk is voorafgegaan. Met een gewichtig document — het z.g.n. May-rapport — in zijn actetasch toog de Britsche premier Mac Donald naar zijn vacantieoord, om weinige dagen later plotseling weder in Londen te verschijnen. Blijkbaar was de premier geschrokken toen hij zich den inhoud van dit rapport goed en wel had gerealiseerd; en zich plotseling een voorstelling vormde van de gevaren, welke Engeland en het pond sterling bedreigden. In allerijl werden de bankiers bijeengeroepen teneinde hun oordeel over de situatie kenbaar te maken, en tevens de middelen ter verbetering aan de hand te doen. Hun oordeel vormde geen verassing; het lag vrijwel voor de hand, dat zij den deplorabelen toestand van de Engelsche openbare financiën op de eerste plaats toeschreven aan de sociale politiek der nu afgetreden regeering, en dat de door hen aangegeven remedie op de eerste plaats volgens het recept van bezuiniging op de sociale uitgaven en op de arbeidsloonen zou zijn vervaardigd.

Niet ten onrechte werd hier en daar de vraag gesteld, waarom er plotseling zoo'n haast moest worden gemaakt met de hervorming van het kabinet, welke aan het treffen van de tot saneering van de 1932|33 begrooting vereischte maatregelen moest voorafgaan? En de meening van de Daily Herald, volgens welk blad de bankiers daaraan debet zijn geweest. behoeft in het licht van de voorgeschiedenis dezer kabinetscrisis dan ook geenszins ter zijde te worden gelegd. De mogelijkheid dat ook de meening, van Amerikaansche bankiers invloed op het verloop van zaken heeft uitgeoefend, is zelfs allerminst ongerijmd. Want Engeland — dat is nu onderhand wel voldoende duidelijk geworden, ziet zijn devies ernstig bedreigd. Dat wil zeggen, dat het ook een goed deel van zijn nationale inkomen bedreigd acht, dat toch voor een deel afhankelijk is van het aanzien dat het Pond Sterling in de wereld geniet, en daarmede van de mogelijkheid welke het Pond als universeel erkend betaalmiddel opent voor de vervulling van een bemiddelingsfunctie in het internationale ruilverkeer; en van Engelands voornaamste bronnen van inkomen. Wanneer het echter waar is, wat zelfs een blad als de Times beweerde, dat de Bank of Engeland eerlang naar nieuwe criedieten zal moeten omzien om den koers van het Pond tenminste op een dusdanig niveau te handhaven, dat verdere goudonttrekking onmogelijk wordt, dan is het ook begrijpelijk dat de Engelsche regeering zich genoodzaakt zag om naar den raad der bankiers te luisteren, en het hare er toe bij te dragen om voor het land te redden wat er nog te redden valt, Dit zal weliswaar niet heel weinig zijn, maar het is toch de vraag of Engeland geen belangrijke schade van duurzamen aard door de huidigen crisis zal lijden.

In dit verband mag er nog wel eens aan worden herinnerd, dat het begrip der „huidige" crisis voor zooverre het Engeland betreft vooral niet te eng mag worden opgevat. Het is ongetwijfeld waar, dat de moeilijkheden voor het Pond Sterling eerst sedert de bankcrisis in Duitschland een scherperen vorm hebben aangenomen. Doch men mag toch niet vergeten, dat dit niet de eerste keer is, dat de koers van het Pond in gevaar is. Goed beschouwd heeft het Engelsche devies sedert het einde van den wereldoorlog geen rustig bestaan meer gekend. Men herinnert zich, om slechts een enkel voorbeeld te noemen, ongetwijfeld nog de moeilijkheden welke voor het Pond Sterling voortvloeien uit de groote gelddrainage van Europa door Amerika ten tijde van de ontwikkeling van de effectenspeculatie in Wallstreet, toen daar ter beurze voor eendaags-geld 12 pct. en meer werd geboden; evenals men zich de periodiek terugkeerende bezorgdheid in Engeland herinnert ten tijde van de voor de financiering der graanimporten benoodigde vreemde middelen.

Wie zich een oordeel over den toestand wil vormen, doet ongetwijfeld niet verstandig, met zijn gedachten slechts op de acute crisis van het oogenblik te concentreeren. De schijn dekt het wezen hier niet geheel, en de omstandigheden leiden maar al te gemakkelijk tot een camouflage van de werkelijke oorzaken der huidige moeilijkheden. Ziet men de ontwikkeling in een breeder historisch verband, dan zal men moeten erkennen, dat er een samenhang bestaat tusschen de economische bestaansvoorwaarden van het land en het aanzien van zijn ruilmiddel. Wij mogen in dit verband zeker nog wel eens herinneren aan de relatieve zoowel als aan de absolute achteruitgang van de beteekenis der Engelsche industrie, waarover men zich in Engeland nu

reeds sedert jaren het hoofd breekt. Evenals aan den achteruitgang van den Engelschen handel en aan de sterk verminderde inkomsten uit de scheepvaartrevenuen uit de door Engeland in het buitenland, met name in Zuid-Amerika ;belegde gelden, draagt de vermindering der inkomsten uit hoofde van den achteruitgang van Engeland's positie in het wereldverkeer een meer permanent karakter. En in aansluiting daarop draagt ook de afbraak van de basis waarop de positie van het Engelsche betaalmiddel in het wereldverkeer ten slotte berust, een blijvend karakter.

BERICHTEN.

Sr. Maria Lambertina.

Een overwachte, zware slag heeft ons getroffen, een onzer dierbare Meesteressen, de Eerw. Soeur Lambertina is niet meer. Wij zullen Soeur Lambertina missen, want Ze was niet alleen en geduldige beminde Meesteres in 't les geven voor 't onderwijzeresexamen, maar tevens was Zij immer een voorbeeld van deugd voor ons allen. Soeur Lambertina beminde niet alleen haar medezusters maar ook hare leerlingen heeft Ze in Christus bemind. Als Ze iemand een dienst bewees, verwachtte Ze geen woord van dank. Nooit was 't Haar te veel een harer leerlingen te helpen of 'n moeilijke les nog uit te leggen. Als 't eene of andere vak heel aantrekkelijk was, zoodat zij en ook wij hare studenten, er graag wat meer zouden doorgaan, begon Ze toch op tijd met 'n andere les, waardoor ze ons niet alleen 'n voorbeeld gaf van trouw aan plicht, maar ook van gehoorzaamheid. Wanneer ze bad, was haar houding en haar stem als 'n sterke magneet die aantrok om ook goed en met vertrouwen te bidden. Had de een de of ander een bedrukt of bleek gezicht, dan was Soeur Lambertina er direct bij om te vragen wat er aan scheelde. En konden wij 't merken als Ze zelf eens, niet goed was? zelden of nooit. Altijd was Haar gezicht even vrootijk en aan Haar schitterende onschuldige oogen kon je niet zien dat Ze ziek, maar wel dat Ze een deugdzame religieuze was. Wij missen Haar zeer, want Ze was een goede kracht hier in onze missie;

Maar toch gunnen wij Haar het groote geluk des hemels van harte, waar Ze Haar, Goddelijke Bruidegom, Maria, Jozef en Vader Franciscus, wiens voorbeeld Zij gevolgd heeft, vooral in nederigheid en liefde, kan aanschouwen, waar Ze met de heiligen het eeuwige loflied met haar met haar zilveren stem kan mee zingen.

Moge O. L. Heer haar spoedig de belooning voor haar arbeid geven. O dan zal Zij in de hemel 'n machtige Voorspreekster zijn vooral voor de studeerenden, want in leven en sterven was Zij een heilige.

Hare Studenten.

Toeristenbooten.

Volgens mededeelingen van de agenten de Cur. Trad. Comp. zal op 21 Nov. en 6 December de MAURETANIA als toeristenschip in de Caracasbaai komen met ongeveer een duizend toeristen aan boord. De Mauretania heeft een tonnenmaat van 30696.

Uitvoering der Padvinders.

Zaterdag a.s. 10 October de afdeeling Curaçao der Ned. Padvinders Ver. een uitvoering geven in het Theater Brion.

Wat er opgevoerd zal worden en waar de kaarten verkrijgbaar zijn, staat in een advertentie in dit blad.

Later kwam nog bericht, dat er Kaarten verkrijgbaar zijn in de Botica Central, Breedestraat Otrobanda en in het Delicatessenhuis Pietermaai 26.

De vliegdemonstratie van Zondag.

De Hr. Schijns heeft gezien de tijdsomstandigheden Zondag wel succes gehad. Er woren heel wat bezoekers en velen hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid om in vogelvlucht een gezicht te krijgen op eiland, stad en haven.

Bezuiniging in de U. S.

President Hoover heeft besloten dat het marine departement met 41 millioen dollars moet bezuinigen.

Staking in Spanje.

In Salamanca is Dinsdag een algemeene Staking uitgebroken. ;De hoeveelste het is, sinds de oprichting der republiek? Het is niet meer bij te houden.

EXAMEN MACHINE-SCHRIJVEN; 26 Sept.

R. K. Bond „ST. GENESIUS".

GESLAAGD:

A. Capello, J. Goeloe, A. v. Heeswijk, E. Henriquez, P. Koetsveld. F. de Lannoy, A. Lasten, J. v. Oostveen, O. Willems.

Allen van 't St. Thomascollege.

Afgewezen een candidaat.

Mussolini teruggetrokken.

Kabelberichten melden dat Mussolini het decreet van Juli, waarbij iemand niet tegelijk van de Activo catolica en fascist kon zijn, ingetrokken heeft.

Het einde van de Nautilus.

Het departement van Marine in de U. S. heeft aan Wilkins verlof gegeven, om de Nautilus, maar te laten zinken, als antwoord op een brief van Wilkins, dat de onderzeeboot in zulk een staat was, dat herstel niet meer mogelijk is.

Brand op Vianen.

Van Dinsdag op Woensdagnacht heeft een geweldige brand in de buurt van Steenrijk op Cher Asile 7 huizen in asch gelegd.

Naar men ons mededeelde is de brand ontstaan in een garage, waar een auto stond van de Maatschappij Newport. s'Nachts zou de chauffeur vergeten hebben deze auto af te zetten, waardoor de brand ontstaan zou zijn. De omliggende huizen allen van hout waren spoedig een prooi der vlammen,

Naar we vernamen waren slechts 4 der huizen bewoond.

Nader meldt ons hierover de politie: In den nacht 29 op 30 September omstreeks 3 uur ontstond brand aan de Oranjestraat. Door de goede hulp van de omwonenden aan de ter plaatse zijnde Politie, werd veel huisraad gered.

De eveneens spoedige brandweer moest het water verkrijgen door uitlegging van slangen over een afstand van plm. 600 Meter.

Om vier uur 's morgens was het gevaar voor uitbreiding geweken en kon met nablusschen worden volstaan. Ten gevolge van het dicht bij elkaar staan van vele houten woningen, welke licht brandbaar zijn, kon niet worden voorkomen dat een 7tal houten huizen in vlammen opgingen.

Door de Recherche wordt een onderzoek naar oorzaak van de brand ingesteld.

Consul van Nicaragua.

Tot consul van Nicaragua is benoemd de Heer Ignacio Cardoze.

De financieele Crisis.

Ofschoon sinds de krak van 12 September de geldmarkt zich iets hersteld, is de toestand nog ver van normaal. Deze week heeft ook Denemarken besloten de goudmunt tot 30 November in te houden, en in Engeland zijn in verband met de nog steeds heerschende crisis aan de Regeering haast dictatoriale volmachten gegeven.

Groot ontslag op Cuba.

Kabel berichten meden dat Donderdag 8000 ambtenaren in Cuba ontslagen zijn om 10 millioen dollars op de begrooting te kunnen bezuinigen.

De ontslagenen zijn ambtenaren van leger vloot en politie.

SS. Midas.

Na afdrukken van de schepenlijst der K. N. S. M. ontvingen we de volgende correctie: Naar St. Martin SS. Midas; 20 October. Dat moet zijn:

Naar St. Kitts, St. Eustatius, Saba en St. Martin, SS. Midas, 19 October 9 a. m.

Ook zal het S.S. Midas 6 October vertrekken naar Pto. Plata, San Pedro en Sto. Domingo.

Het S.S. Orestes is op 30 Sept de Azoren gepasseerd en wordt 11 October hier verwacht.

De schildpad als huisdier.

De Galapagos-eilanden. die den laatsten tijd zoo vaak genoemd worden, en die tot Equador behooren en ongeveer 800 K.M. van het vasteland verwijderd liggen, waren langen tijd achtereen een paradijs voor reusachtige schildpadden. De zeevaarders van alle landen wisten dit en zij deden daarom bij voorkeur de eilanden aan om hun proviand aan te vullen, waarvoor de schildpadden een heerlijk smakende bijdrage leverden.

Men hield de dieren maandenlang zonder spijs en drank aan boord en slachtte ze dan. Het onvermijdelijk gevolg hiervan was, een sterke achteruitgang in het aantal schildpadden op de Galapagos-eilanden.

Zooals uit oude scheepsjournaals blijkt, werden in den loop van weinige jaren door 105 walvischvaarders 15.830 schildpadden gedood, de onderdelen der eilanden 10 millioen stuks.

De dieren zijn dan tegenwoordig ook haast uitgestorven en als men ze nog aantreft dan is dit nog alleen maar in de hooger gelegen, meer ontoegankelijke deelen der eilanden.

De natuurvorscher C. H. Fownsend leidde kortgeleden een expeditie naar de Galapagos-eilanden, vanwaar schildpadden gehaald zouden worden om verder gekweekt en voor uitsterven behoed te worden.

De dieren waren nog des te meer bedreigd omdat de zwijnen, honden en katten, welke daar in het wild leefden, een speciale voorliefde voor de schildpadeieren toonen, waarvan het wijfje er twintig a dertig stuks legt.

De expeditie ving op het 120 kilometer lange Albemarie-eiland met behulp van 20 inboorlingen 180 reuzenschildpadden. Op het Charles-eiland vond men 12 skeletten van een schildpadsoort dat sedert 1848 uitgestorven is. In dit jaar zijn 1775 stuks weggehaald.

Ook op Indefatigable vond men eenige dieren, terwijl op het Duncaneiland, waar er in 1906 nog veel waren, geen enkele meer te zien was. Het transport van de vangst uit het bergland naar de kust en door de branding naar het schip was buitengewoon moeilijk.

De schildpadden werden in farms in de Zuidelijke Staten der Unie, in Californië op Bermudas en Hawai ook via Australië gebracht en daar gekweekt. Zij zijn met koperen plaatjes gemerkt, zoodat men nauwkeurig aanteekening kan houden over hun groei. Dieren beneden 50 pond brengen het in den loop van een jaar tot het dubbele en kunnen tenslotte een gewicht van 350 tot 500 pond bereiken.

Op de eilanden vond men schilden 1.50 M lengte over de ronding gemeten.

Men hoopt van dit soort schildpad dat anders slechts in dierentuinen voorkomt, een nuttig huisdier te kunnen maken, dat bij feestmaaltijden zijn practische bruikbaarheid zal bewijzen. Bovendien heeft de reuzenschildpad nog eenige niet te onderschatten voordeelen: hij is licht te bevredigen in zijn voedsel — hij eet speciaal graag cactussen — bovendien maakt hij geen lawaai en bijt niet.

Curaçaosche Voetbalbond.

OFFICIEEL.

COMPETITIESTAND per 27 September 1931.

	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Goals v. t.	Pt.	Gem.
Volharding	5	4	1	0	15-5	9	1.80
Jong Holland	4	2	2	0	9-2	6	1.50
Trappers	4	3	0	1	10-5	6	1.50
Transvaal	5	2	3	0	8-5	7	1.40
Asiento	5	2	1	2	16-8	5	1.00
M. V. V.	5	1	0	4	4-17	2	0.40
Trekvogels	5	1	0	4	6-11	2	0.40
Goahead	5	0	1	4	0-15	1	0.20

Nog te spelen wedstrijden 1ste klasse.

1. Jong Holland — Asiento.
2. Jong Holland — Trappers.
3. Jong Holland — Volhading.
4. M. V. V. — Transvaal.
5. Trappers — Volharding.
6. Trappers — Goahead.
7. Transvaal — Trekvogels.
8. Trekvogels — Asiento.
9. Goahead — M. V. V.

Protestcommissie.

Protest C. V. V. Transvaal.
(Wedstrijd Transvaal — Asiento).

Aangezien in de huidige Protestcommissie twee leden van Asiento zitting hebben, en naar voren gebracht zou kunnen worden dat deze beide leden belanghebbend zijn, heeft het Bestuur, daar het Reglement niet in dergelijke gevallen voorziet, zich beroepende op het desbetreffende artikel in het Reglement van den K. N. V. B. voor dit protest een bijzondere Protestcommissie benoemd, bestaande uit de Heeren: van den Bergh, Ph. de Jongh en H. Stomp.

De Commissie heeft het Protest afgewezen.

Wedstrijdprogramma voor Zondag 4 October 1931.

MUNDO-NOBO

Aanvang 4.30 precies
Scheidsrechter: Hr. Hagendijk
1ste Klasse: Jong Holland—Asiento

SPORTPARK ASIENTO.

Seriewedstrijden om den „Asiento" beker

DERDE RONDE

3.30 precies: Volharding—Transvaal.
4.30 precies: Trappers —M. V. V.

HET BESTUUR.

De trein op gummibanden.

Al het mogelijke is reeds beproefd om de treinpassagiers tegen het ratelen en schokken van den trein te beschutten.

Er werden ruiten gemaakt die niet meer klepperen en die ook bij de grootste snelheid vast zitten. De veeren der wagons werden verbeterd, de lengte der rails vergroot. Maar ondanks dit alles is menige reis nog altijd een kwelling, hetgeen voor de spoorwegdirectie des te onaangenamer werd, naarmate wij langzamerhand meer en meer verwend raakten. Terwijl wij vroeger het schokken der verkeersmiddelen als iets onvermijdelijks aannamen, heeft de auto ons geleerd, dat men ook bij de grootste snelheid zeer zacht en gelijkmatig kan voortsuizen. De autowegen werden voortdurend verder uitgebouwd en verbeterd. De oneffenheden van ons wegennet verdwijnen meer en meer. De auto heeft den concurrentiestrijd met den trein aangegaan.

Deze actie verwekte tegenactie. De spoorwegen zochten eveneens naar middelen om zachter te rijden. De proeven om van benedenkomende stooten van het inwendige der wagons verwijderd te houden, zijn zeer veelvuldig en verschillend. Op Amerikaansche lijnen worden tusschen de wagonveeren en chasis speciale tusschenlagen van katoen gemaakt, die onder den sterken druk van hydraulische persen tot een volumen met groot weerstandsvermogen samengeperst worden. Ook bracht men sterke rubber tusschenlagen aan, dus buffers van katoen en rubber. Het gelukt werkelijk de treinen met minder lawaai, voor al op ondergrondsche lijnen te laten loopen.

Eigenaardig genoeg kwam 't nooit zoover het eens met gummibanden te probeeren. Tot dergelijke proeven om die zware wagens op rubberbanden e zetten meegesproken hebben.

In ieder geval is deze gedachte nu tot uitvoering gekomen. Op het traject tusschen Issoudun en St. Florens rijdt sinds korten tijd een wagen die met gummibanden op de rails loopt. Het is een motorwagen, zooals die tegenwoordig veelal op zijlijnen gebruikt worden, waarbij men geen locomotief noodig heeft, maar die van een motor voorzien zijn. De aanzetmachine, onverschillig of dit een kleine stoommachine, een benzinemotor of electro-motor is, bevindt zich in of aan den wagen zelf. Bij den trein tusschen tusschen Issoudum en St. Florens gebruikt meneen als tractor geconstrueerde benzine-motor. De wagens benevens de motor rust op 4 assen, dus 8 wielen. De wielen hebben den vorm van gewone treinwielen. Zij zijn niet op gelijke afstanden aan den wagen verdeeld. Er zitten zes wielen voor aan den motor-tractor: Zij zijn grooter dan de beide achterste. De rand van alle wielen zijn echter alle met dikke gummibanden bekleed. Deze band is wel zeer sterk en vast, maar in ieder geval zachter dan een ijzeren wiel. Volgens de berichten rijdt het op deze nieuwe wielen uitstekend. Of zij ingevoerd zullen worden hangt in de eerste plaats af van de vraag of zij duurzaam zijn en of zij op den duur niet duurder uitkomen dan ijzeren wielen.

De nieuwe rifbrug.

Er komt richting in de nieuwe rifbrug. De beide opritten zijn al bijna op de vereischte hoogte; en de twee landhoofden met de beide peilers, zijn nu klaar. Dezer dagen zullen ze ontmanteld worden en dan kan met de bovenbouw worden begonnen worden. Voor December is de nieuwe brug klaar.

Ex-president Perez.

Naar we vernemen is de expresident van Venezuela de Hr. Perez, benoemd tot gezant van Venezuela in de republieken Spanje en Portugal.

Vliegenier Schijns.

De Hr. Schijns is Vrijdagmiddagmiddag met zijn vliegmachine naar Aruba vertrokken. De Hr. Schijns denkt daar ook eenige dagen vliegdemonstraties te geven. Zooals de advertentie meedeelt is hij daarom Zondag niet op Hato.

Wilde honden.

Op Curaçao zijn geen wilde dieren meer, maar ze beginnen nu te komen. Door plantagehouders wordt erg geklaagd, over honden zonder eigenaars die in de buitendistricten rondloopen en daar hun voedsel zoeken vooral in het bloed van schapen. Vooral in de laatste maanden is dit euvel ontzettend toegenomen, waarschijnlijk door het vertrek der vele vreemdelingen, wier honden hier gebleven zijn en nu in het wild rondloopen en onder het vee groote schade doen. Zou er van bestuurswege eens geen opruiming onder gehouden kunnen worden?

De nieuwe markt- en vleeschhallen.

De markthal op Pietermaai nadert zijn voltooiing. Ook de vleeschhal aldaar is reeds voor de helft gerestaureerd en heeft een verbetering ondergaan die er zijn mag. Vooral nu de oude helft er nog staat is het werkelijk wel de moeite waard een kijkje te nemen, om oud en nieuw tegenover mekaar te zien. Onze waardeering voor deze verbeteringen zal er des te grooter om zijn. De plaats waar op Otrobanda de nieuwe markthal komen zal is bijna ontruimd. Men kan nu reeds zien, dat dit punt van Otrobanda er aanmerkelijk door zal verbeterd worden, behalve dan nog de voordeelen dat alle verkoop op de stoepen zal verwijderd worden en wat we hopen ook de bewoners van Otrobanda zooveel gelegenheid tot koopen zullen krijgen als thans aan de Pundazijde het geval is.

Gouvernementsambtenaren naar Bonaire.

Over de reizen in de laatste maand naar Bonaire gedaan door Gouvernementsambtenaren, werd gevraagd of dit in verband stond met de vestiging eener raffinaderij aldaar.

We kunnen mededeelen, dat er nog niets zeker is omtrent de vestiging, maar daar er kansen zijn, heeft het Gouvernement gezorgd, dat het klaar is met regelingen omtrent politie, douane, Openbare Werken, gezondsheidsdienst defensie etc. Vandaar de reizen der verschillende ambtenaren.

Gouverner c'est prevoir. Besturen is vooruitzien.

Nieuwe gegevens over onze volkstelling.

Langzamerhand komen er meer gegevens los over onze volkstelling. We zijn thans in staat eenige gegevens te verstrekken over de drie eilanden Bonaire, St. Eustatius en Saba.

We laten ze hieronder volgen.

	Bonaire	St. Eustatius	Saba,
Ongehuwd	1806 M. 2246 V.	313 M. 435 V.	1142
Gehuwd	700 M. 718 V.	66 M. 85 V.	218
Weduw.	54 M. 198 V.	10 M. 44 V.	18M. 95V.
Gescheid.	5 M. 6 V.	2 M.	

Volgens de godsdiensten worden genoemde eilanden verdeeld.

	Bonaire	St. Eustatius	Saba.
Protest.	11	10	0
Ned. Herv.	15	1	0
R. Kath.	5703	242	751
Methodist	0	643	0
Ned. Isr.	;4	0	0
Anglicaan	0	0	615
Andere Godsd.	0	56	107
Geen godsd.	0	3	0

Officieele Berichten.

De Heer Ds. C. E. H. J. Milet de St. Aubin is benoemd tot Predikant bij de Hervormde Gemeente op Aruba.

De Heer Ds. W. J. van Lindonk is benoemd tot Predikant bij de Protestantsche Gemeente te Emmastad op Curaçao.

Arbeidsbeurs.

Deze week werden 157 werkeloozen ingeschreven.

Het totaal is nu 629.

Werk is verschaft aan 48 personen.

De aanbesteding van het Post kantoor.

Bij de publieke aanbesteding van het postkantoor zijn de volgende inschrijvingen geschied.

Liga Excelsior	115.000
Nederhorst	126.442
Cristani en Nielsen	131.470
Dyckerhoff en Wiedmann	132.500
Pirriolo	155.520

Deze laatste inschrijver meende dat ook al het ijzerwerk in de opgave was in begrepen.

Voor zoover we weten is door Z. E. den Gouverneur het werk nog niet gegund.

Onze Draadlooze.

Zondag 20 dezer keerden de Heeren D. Molenkamp en M. Rosema resp. Directeur en Monteur bij den Landsradiodienst alhier terug van Aruba alwaar een geheel nieuw modern radiostation werd opgericht n.l. een 800 Watt Telefunken lampenzender voorzien van drie trappen en wel Stuurzender-Hoofzender en Antennegedeelte, welke momenteel kunnen worden afgestemd tusschen de golflengten van 500 en 3090 Meter, zoodat aan alle eischen van het Internationale Radio Telegraaf Verdrag van Washington 1927 wordt voldaan. Met telegrafie kan een afstand van 1500 zeemijlen worden overbrugd terwijl men ook over telefonie beschikt met een reikwijdte van 350 zeemijlen. Met de olieschepen welke ook meerendeels over een vrij krachtig station beschikken kan dus over een afstand van ongeveer vier dagen gecorrespondeerd worden.

Een groote vooruitgang voor Aruba.

De Spaar en Beleen Bank van Curacao.

We ontvingen in dank, een *„beredeneerd Verslag"* van de werking en den toestand van genoemde N. V. over haar 81 ste huishoudelijk jaar van 1 Juli 1939 — 30 Juni 1931.

We ontleenen hieraan:

De balans over het 1929/1930 werd met algemeene stemmen goedgekeurd en werd besloten van het bedrag van f 12 336,28 op het credit van Winst- en Verliesrekening eene som van f 6 500,— aan dividend naar reden van f 50,— per aandeel uit te keeren, een bedrag van f 4 737,23 op het reservefonds te brengen, waardoor dit fonds op het bij de statuten bepaald bedrag van f 50 000,— werd gebracht en het saldo ad f 1099,05 op Winst- en Verliesrekening te laten.

Bij de verkiezing van een voorzitter werd de heer P. L. GORSIRA herkozen en bij de verkiezing van de verdere leden en plaatsvervangende leden van het bestuur werden herkozen tot leden de heeren J. M. J. ELLIS, H. J. C. HENRIQUEZ, JOSSY C. HENRIQUEZ, P. T. S. KRAFFT, R. S. S. de LANNOY, J. M. MAAL, S. A. L. MADURO en C. N. WINKEL, en tot plaatsvervangende leden de heeren M. CAPRILES, E. M. CURIEL en J. L. PENHA JR.

Tot ondervoorzitter werd door het bestuur herkozen de heer R. S. S. de LANNOY.

Den 7n. Juni 1931 overleed het bestuurslid J. M. MAAL. Het heengaan van den overledene, die gedurende vele jaren een verdienstelijk lid van het bestuur was, wordt ten zeerste betreurd en zijne nagedachtenis zal in eere worden gehouden.

Ter aanvulling van de door het overlijden van den heer MAAL onstane vacature werd door het bestuur tot bestuurslid gekozen het plaatsvervangend lid M. CAPRILES.

De inlagen op spaarbankboekjes bedroegen f 368 801.06 en de terugnamen f 275 584,95. De tegoed gemaakte interesten op de belegde sommen bedroegen f 40 378.29. Uitgegeven werden 347 nieuwe boekjes.

Op panden werd beleend f 157 279,50, terwijl f 102 116,50 aan hoofdsom werd afbetaald en f 10 501,05 aan interest betaald. De panden in Mei/Juni en November 1930 verkocht, waren aan kapitaal en interest schuldig f 5875,— en f 1150,07 en brachten bij verkoop op f 9820.85. Voor de eigenaren bleef er f 2876,59 over, terwijl de vennootschap een verlies leed van f 80,81. Van de in Mei | Juni 1931 gehouden verkooping kan de uitslag in dit verslag niet worden vermeld, daar op het einde van het verslagjaar vele van de verkochte stukken nog niet waren afgehaald. Echter kan alvast worden medegedeeld, dat de heerschende malaise zich bij deze verkooping deed gevoelen, met het gevolg, dat ettelijke panden hetgeen daarop aan hoofdsom en interest verschuldigd was, niet konden halen. In verband hiermede kan ook worden vermeld, dat door het bestuur dadelijk maatregelen werden genomen om in den vervolge verliezen als hier bedoeld te voorkomen.

Op hypotheek werd een bedrag van f 176 950,— ter leen verstrekt; aan hoofdsom werd f 82 880,— afgelost en aan interest f 47 014,12 betaald.

Op obligatie werd een bedrag van f 1 000,— uitgezet; aan hoofdsom werd f 1 835,— afgelost en aan interest f 1097,15 betaald.

De winst bedroeg f 14523,75.

Het bestuur stelt voor van het bedrag van f 15 622,80 op het credit van Winst- en Verliesrekening eene som van f 6 500,— aan dividend naar reden van f 50,— per aandeel uit te keeren en het saldo ad f 9 122,80 voorloopig te laten op Winst- en Verliesrekening.

Brigadier A. F. L. Van DALEN.

Uit Nederland bereikte ons de doodstijding van den Brigadier der Koninklijke Marechaussee A. F. L. van DALEN.

Men zal zich herinneren dat deze Politiemilitair gedetacheerd bij het Korps militaire Politie - Troepen op Curaçao, verleden jaar 31 Augustus te Rio Canario in de uitoefening van zijn politiedienst op laffe verraderlijke wijze in het donker van achter werd aangevallen met een bier flesch en een ernstige verwonding in de hersenen opliep.

Na lang alhier behandeld te zijn, voor toegebrachte verwondigen repatrieerde hij in Mei van dit jaar, nog niet hersteld om zijn dienst geheel te verrichten.

De operatie in het militair Hospitaal te 's Gravenhage heeft schijnbaar niet mogen baten.

Op 1 September l.l. juist één jaar na datum stierf deze verdienstelijke, flinke Politieman tengevolge van een lafhartige aanslag.

Hij ruste in vrede.

Geen Zuidgrens regeling in Suriname.

De grootsche plannen om eindelijk de grens tusschen Suriname en Brazilië af te bakenon, zullen vooreerst niet tot uitvoering komen.

Men weet, dat Brazilië verleden jaar het initiatief nam. Nederland accepteerde het voorstel. De kosten werden voor Nederland geraamd op een half millioen. De afbakening zou anderhalf of twee jaar in beslag nemen. Expedities zouden van Paramaribo de lange rivierreis maken naar het Tumak Humac gebergte, terwijl overwogen zou worden in hoeverre vliegtuigen aan de grensafbakening ten dienste zouden kunnen worden gemaakt.

Niemand minder dan Kayser en de Goeje zouden de leiding hebben van het werk. De hoop herleefde, dat het eindelijk zou komen tot een volledige regeling onzer grenzen en de vele bewonderaars van Dr. H. D. Benjamins vroegen zich af, of deze krachtige strijder voor een grensregeling van Suriname, de vervulling van zijn wensch nog zou mogen beleven.

Al die plannen zijn in duigen gevallen, daar Brazilië zich om financieele reden definitief heeft teruggetrokken.

De West.

Staking van den Atlasdienst op Suriname.

Het s.s. Atlas zal op verzoek van het Gouvernement van Curaçao op 1 December a.s. een nieuwe dienst tusschen Curaçao en de 3 Bovenwindsche Eilanden, Saba, St. Eustatius en St. Martin openen, waarin ook St. Kitts en St. Thomas opgenomen zullen worden.

Daardoor zal de Atlas dienst tusschen Curaçao en Paramaribo vice versa na haar afvaart op 24 November a.s. van Paramaribo, opgeheven moeten worden. Dit schip geeft nog 3 afvaarten van Paramaribo naar Curaçao en wel op 20 October, 7 en 24 November a.s.

De West.

Ir. Suringar naar Suriname.

We lezen in de West:

De ingenieur Suringar adviseur van het Gouvernement in zake de electrische centrale, wordt per s.s. Cottica ongeveer 8 October hier verwacht.

Zouden de koloniale Staten in Suriname niet goed doen, met aan de Koloniale Raad hier, inlichtingen te vragen?

De C. B. L. O.

Maandag 28 Sept. hield in de Sportclub de Curacaosche bond voor lichamelijke opvoeding haar eerste algemeene ledenvergadering, welke statuair na het eerste halfjaar moest plaats hebben.

Op dien avond gaf de voorzitter de Hr M. Capriles een overzicht van de werkzaamheden der bond, gedurende ~~deze eerste zes maanden van haar be~~staan.

Bij Gouvernements beschikking van 15 Juli had de C. B. L. O. goedkeuring verkregen op hare Statuten, die in een vergadering van 15 Mei waren vastgesteld, nadat op dien avond de C. V. B. de Sportclub Asiento, en de Curaçaosche Sportclub als leden tot de C. B. L. O. waren toegetreden, ook van de andere Sportvereenigingen, die thans nog in wording zijn. o. a. de nieuw op richten golfclub is reeds toezegging van toetreden ontvangen.

De werkzaamheden van de C. B. L. O. hebben zich op de eerste plaats uitgestrekt tot de voetbalsport.

Met de C. V. B. werden tal van besprekingen gehouden, tot overname van de tribune op Mundo Nobo, welke dezer dagen zijn beslag krijgen zal, waarna dit veld door de C. B. L. O. zal geexploiteerd worden. Over de verkrijging van andere terreinen tot het beoefenen der voetbal-korfbal-en tennissport is het bestuur met het Gouvernement in onderhandeling.

Met bijzondere waardeering werd nog door de Voorzitter melding gemaakt, van de sympathie welk Z. E. de Gouverneur aan de C. B. L. O. toedraagt en de medewerking, welke ze van de zijde van het Bestuur ondervindt.

In de eerste dagen reeds van het bestaan der Bond, werd een commissie gevormd tot onderzoek van geschikte zwemgelegenheden te Willemstad.

De bond is thans in voorbereiding tot het maken van twee volkszwembaden in het Schottegat, een ten Oosten en een ten Westen van de St. Annabaai.

Ook is het bestuur thans bezig, door middel van een tenniscommissie bestaande uit de Heeren J. M. L. Maduro, Verster en C. Schnepper tot het tot stand komen van tennisbanen op Otrabanda.

Een propagandadag voor athletiek en zweedsche gymnastiek is in bespreking.

Dat de moeilijkheden voor de bond groot en talrijk zijn, laat zich begrijpen wanneer men weet, dat voor vele takken van sport, men hier nog ab ovo moet beginnen.

Dat verder ook dit alles met groote financieele uitgaven gepaard gaat.

Door het Gouvernement is echter goedgunstig beschikt op het verzoek tot het houden van een geldloterij, waardoor de C. B. L. O. hoopt een groot deel van hare onkosten te kunnen bestrijden.

Verder verwacht de Bond daadwerkelijke steun en sympathie van alle sportiefhebbers op ons eiland.

Het dranksmokkelen.

Het Kol. Weekbl. schrijft:

Naar aanleiding van de in ons blad van 30 Juli 1931 meegedeelde plannen van het bestuur met de bovenwindsche eilanden zendt men ons de volgende beschouwingen, hoofdzakelijk over de houding van het gouvernement ten opzichte van het dranksmokkelen in verband met de belangen der Vereenigde Staten.

Worden nu overeenkomstig het plan van 1927 de invoerrechten en accijnsen afgeschaft of niet? Ik begrijp uit de mededeelingen, dat men de bepalingen op de landingscertificaten niet wil intrekken, en daaruit zou dan vanzelf volgen, dat men de rechten wil handhaven, maar waarom zegt men het dan niet duidelijk?

Wat betreft het smokkelen van het Fransch naar het Nederlandsch gedeelte van St. Martin is het wel aardig, nog eens te lezen wat Van Kol eens 25 jaar geleden daarover schreef. De tegenwoordige Curaçaosche belastingwetgeving bestond toen nog niet. Van Kol stelde vast, dat het bestuur onmachtig was, dien smokkel-invoer tegen te gaan en achtte overleg noodig met het Fransche bestuur. Is er sedert iets gedaan, om de wettelijke bepalingen op „ernstige en waardige wijze" te handhaven? Moet een wet, die niet tot rechtsnorm is kunnen worden, alleen omdat het ontbroken heeft aan een voldoende „outillage", noodig om haar wel te handhaven, maar worden ingetrokken? En dan nog wel een wet waarin niet wordt vastgelegd een gebod of een verbod waarmede men het al dan niet eens kan zijn, maar een fiscale wet, van de soort, als overal ter wereld eeuwen lang noodig is geacht om inkomsten aan de openbare kas te verschaffen, met als nevenbedoeling — in beschaafde landen ten minste — om een bepaalde volksondeugd te beteugelen.

Meer dan een derde der bevolking van Ned. St. Maarten woont te Philipsburg, een plaatsje die uit enkele straten en zijstraatjes bestaat en dat voor drie vierden van den omtrek door zoutpannen en zeewater wordt omsloten. Niemand maakt mij wijs dat één stevige Hollandsche grenskommies ten minste dáár de smokkelaars geen baas zou kunnen worden!

Neen, het Curaçaosche bewind heeft indertijd niet een mooi gebaar willen maken tegenover de Vereenigde Staten door den St. Martijnschen drankuitvoer te bemoeilijken maar dien van het „hoofdeiland" zijn gang te laten gaan; in dit opzicht gaan de Bovenwindsche politici te ver in hun wantrouwen tegenover het centrale bewind. Op aandrang van hooger hand heeft men zich opgemaakt om met een minimum van moeite iets te doen dat den schijn kan wekken van een ernstige poging om Amerika ter wille te zijn. Deskundigen als de voorzitter van de K. v. K. waren het er over eens, dat, zoolang de whisky duur betaald werd, de maatregel der landingscertificaten wèl den fiscus aan inkomsten van uiterst bedenkelijken aard zou helpen, maar het euvel, waarover Uncle Sam klaagde, niet zou beteugelen. En zoo zou het ook moeten zijn gegaan, niet alleen ten opzichte van St. Maarten, maar evenzeer t. o. v. de benedenwindsche eilanden, wanneer de omstandigheden gelijk waren geweest.

Er is gedurende een aantal jaren in het geheele gewest belangrijk meer accijns ontvangen dan overeen zou komen met de als ingevoerd aangemerkte hoeveelheden gedistilleerd à f. 1,20 per Liter van 50%, maar uit de officieele cijfers laat zich — althans naar mijn opvatting — niet wel afleiden welke eilanden wel en welke niet accijns hebben opgeofferd op wederuitgevoerd gedistilleerd, waarvoor geen landingscertificaat kan worden overgelegd. Het is natuurlijk mogelijk dat St. Maarten door de nabijheid van het Fransche gebied al dadelijk zoozeer in het nadeel was, dat de accijns er niet meer af kon, en dat Curaçao en Bonaire een tijd lang nog wel den accijns konden prijsgeven.

Het komt mij voor, dat er alle reden was, om een andere houding aan te nemen, zoowel uit oogpunt van internationale behoorlijkheid als ter wille van Nederlandsch belang, dat slechts gebaat kan zijn bij een wederkeerige welwillende behandeling, en ook in het belang der handelsmoraal, die in vroegere eeuwen dikwijls maar al te ver te zoeken is geweest.

En wanneer men langs den weg van rechtstreeksche wettelijke bepalingen niets bereiken kon, had men dan niet met andere maatregelen kunnen helpen, bijv. door een dagelijksche openbaarmaking van een lijst van uitgeklaarde schepen met vermelding der lading en door de verplichting om bij thuiskomst beëedigde scheepsverklaring af te leggen met toepassing van de bestaande strafbepalingen op valscheid in geschrifte en meineed, zoodat het niet straffeloos zou kunnen gebeuren, dat een Curaçaosche schoener met een lading whiskey wordt uitgeklaard met bestemming naar St. Martin, om terug te komen zonder dit laatste eiland gezien te hebben. Ook in Nederland gaat de scheepvaartinspectie na of gedurende de reis de scheepvaartwetten zijn nageleefd.

„Apostolaat der Zee"

Geef U op bij:

VAN EEDEN, Loods, of

Pater DELLAERT.

GETROUWD

Ernesto G. Martijn

EN

Herminy Kloppenburg.

Nijmegen, 29 September 1931.

Eenige kennisgeving.

ADVERTENTIE.

Met leedwezen ontvingen wij uit Nederland het bericht van overlijden in het Militair Hospitaal te 's Gravenhage van den Brigadier

A. F. L. VAN DALEN.

Brigadier van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, gedetacheerd bij de Militaire Politietroepen te Curacao, als gevolg van de bekomen verwondingen hem toegebracht in politiedienst te Rio Canario op 31 Augustus 1930.

Namens het Korps Militaire Pol. Troepen,

De Commandant.

AANBESTEDING.

De Directeur der Openbare Werken zal, behoudens goedkeuring van Z.E. den Gouverneur, trachten aan te besteden op Donderdag, 8 October a.s., 10 uur v.m. ten zijnen kantore, Parera, het bouwen van markthallen aan de Naniesteeg met bijkomende werken.

Bestek en teekeningen zijn, tegen betaling van f. 5.--, verkrijgbaar vanaf Maandag 28 September op het kantoor van Openbare Werken, alwaar inlichtingen te bekomen zijn steeds op alle werkdagen van 10 -- 12 uur.

Curacao, 25 September 1931,

De Directeur der Openbare Werken,

MEYERS.

BEKENDMAKING.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst maakt hierbij bekend dat de bepalingen der artikelen 26 tot en met 30 van de Begrafenisverordening (P. B. 1919 No. 21) over den bouw van grafkelders met ingang Januari 1932 in werking zullentreden.

Eigenaren en beheerders van begraafplaatsen worden verzocht zich bijtijds op de hoogte te stellen van de voorschriften vervat in genoemde bepalingen, die bij het bouwen van grafkelders in acht moeten worden genomen.

De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst,

3--3 **P. I. HENRIQUEZ.**

De Inquisitie.

Wanneer iemand te schrijven heeft tegen kerk of geestelijkheid, dan is bovengenoemd onderwerp een der rijkste arsenalen, waarin dergelijke personen hun wapens meenen te kunnen vinden. Of liever die inquisitie zelf is het arsenaal niet, maar de vierde en vijfde rangs boekjes daarover met niet verteerde wetenschap, die dan nog in half gezonde magen verwerkt moet worden. Hoe het voortgebrachte product dan riekt, laat zich heel gemakkelijk begrijpen.

Geregeld worden er echter werken uitgegeven, van wetenschappelijke, hoogstaande menschen, die betere kost geven.

Zoo doctoreerde op 15 Januari van dit jaar, aan de Universiteit van Groningen, de Heer Johan Brouwer in een werk, dat onder meer dan één opzicht de aandacht waard is, en waarover Piet Kasteel in de Augustus-aflevering van het Schild een zeer leerzame beoordeeling schreef.

Vandaag willen wij echter alleen de aandacht vestigen op wat schrijver schreef over de inquisitie.

Dr. Brouwer die van huis uit Protestant is, studeerde eerst de Oostersche letteren en stiet later op de Spaansche mystiek, en de vrucht van deze studie is het proefschrift: *„De Psychologie der Spaansche Mystiek."* (*H. J. Paris — Amsterdam.*

Als een inleiding op zijn studie geeft schr. in twee hoofdstukken een overzicht over Spanje in de tweede helft der XVIe eeuw onder staatkundig, maatschappelijk, cultureel en godsdienstig opzicht, waarin ook behandeld wordt het onderwerp aan het hoofd van dit artikel.

Sprekend over de *inquisitie*, zegt dr. B., dat zij voor Spanje noodig was, maar dat ze aanleiding gaf voor „melodramatisch gefantaseer". Hij noemt haar terecht „ingesteld door de vorsten als politiek en religieus instituut" (blz. 10.) Het „pauselijk toezicht" bestond inderdaad, maar werd meer dan eens gedwarsboomd. Dit is een feit, waaraan hier herinnerd had mogen worden en dat meteen zou aantoonen, hoe de schrijver te vèr gaat, als hij absoluut schrijft: „dat niet naar willekeur wordt berecht." Dit moge met Fray Luis de Léon 1) het geval zijn geweest, maar wie er- [illegible] drukkelijk (blz 11) — impliceert ook de mogelijkheid van willekeurige vonnissen.

De schrijver citeert Aubrey Bell, die schreef: „De Spaansche inquisitie was nationaal en werd beschouwd als een verdediging tegen den inval van vreemde ketterij, zooals een moderne Staat zich zou probeeren te verdedigen tegen de insluiping van het bolsjewisme. De meening van Fray Felipe de Meneses (*Luz del Alma Christiana*) Sevilla, 1555), dat „als God de inquisitie niet als een wal van vuur rond Spanje had geplaatst, de plaag van ongodsdienstigheid van Duitschland tot Spanje zou zijn voortgedrongen," werd in wijden kring gehouden. Maar nemen we het meer onpartijdig en onafhankelijk getuigenis van den Venetiaanschen ambassadeur in 1573, het jaar na Luis de Leon's aanhouding. Hij beschrijft de inquisitie als hard maar noodzakelijk en aanvaardde haar goedkeurend, omdat haar uitspraken steeds buitenmate rechtvaardig waren (Cabrera: *Historia de Felipe Segundo*, IV, p. 416-17; p. 444: „è sommamente necessario"; p. 484: „procede con tanta autoritá che tiene tutti in grandissimo spavento"). Er werd nauwelijks iemand anders gedeerd dan Nieuwe Christenen en Moriscos (d.w.z. onrechtzinnigen en Mooren).

De bedoeling was het volk eerbied in te boezemen en daartoe dienden het geheim der inquisitie en de grootsche autos de fé... De werkelijke vrees, welke geïnspireerd werd aan ieder, die een goed geweten had, scheen niet grooter dan die, welke de cellulaire opsluiting inboezemt aan een net mensch in de twintigste eeuw. „Zij kwamen in groote vrees bij me, vertelt santa Teresa, om te zeggen, dat de tijden zwaar waren en dat ik aangeklaagd zou kunnen worden bij de inquisitie, maar dit stemde me vroolijk en deed mij lachen, daar ik daarvoor nooit eenige vrees had gehad" (*„Libro de su vida"*, cap. 33).

El Brocense verklaart, dat hij sin escrúlo schreef, wetend, dat wat hij schreef onderzocht zou worden door de censuur, een bemerking, welke herinnert aan de bevestiging van een lateren schrijver, dat het bestaan der inquisitie de Spanjaarden veroorloofde rustig te slapen. Het effect der inquisitie was dus, tenminste voor sommige geesten, geen onderdrukking der gedachte maar de uiterste vrijheid van uitdrukking.

El Brocense, die zich altijd buitengewoon kras uitdrukte, kwam dicht bij de cellen van de inquisitie en Fray Luis de Leon had een opsluiting van vijf jaar deels te danken aan den afgunst van rivalen, deels aan eigen onvoorzichtigheid. Zijn vonnis was eerlijk, maar vijf maanden waren genoeg geweest. De procedure van de inquisitie, ofschoon langzaam en statig, was rechtvaardig en het grootste deel der uitspraken was gekenmerkt door een strenge onpartijdigheid (J. Lucio d'Azevedo: *„Historia dos Cristaos Novos Portugueses"*, Lisboa, 1922; p. 148: „O exame dos processos mostraque, na sua crueldade e dentro de um systema juridico abominavel, em geral eram rector os que pronunciavam as sentencas"). De wreedheid was minder dan die der burgelijke hoven.

Haar afschrikwekkendheid bestond in het feit, dat het een middeleeuwsch instrument was handelend in een tijd, toen nieuwe gevoelens in den menschengeest waren opgekomen. De opsluiting was niet volstrekt eenzaam. Pedro de Caralla b.v. had verscheidene mede-gevangenen . . . De langzaamheid der inquisitie was verschrikkelijk. Toen echter Luis de Leon meer papier voor zijn verdediging noodig had, vertelde hij dit aan de alcalde, die hem naar de gehoorzaal leidde, waar hij zijn request aan de inquisiteurs schreef, waarna hij in zijn cel terugging, toen hij wat velletjes papier had ontvangen.

Menige cellulaire gevangene zou zulk een procedure verwelkomen. De gevangenen hadden regelmatig voedsel en dagelijks versch water. Zij mochten eigen bed en kleeren bezit- [illegible] sche geleerden, zou het moeilijk zijn één naam van een bekend letterkundige of man van wetenschap te geven, die werkelijk leed door de Spaansche inquisitie. De voornaamste slachtoffers waren gewoonlijk theologen, van wie verwacht werd het onderscheid tusschen orthodoxie en ketterij te kennen, ofschoon, zooals Luis de Leon vaststelt, „geloofzaken bijna ontelbaar zijn en moeilijk" (*Opera*, V, 35), maar de vervolging van Santa Teresa, San Juan de la Cruz, Juan de Avila, (gearresteerd in 1532) Mariana, Fray Luis de Granada en enkele anderen was niet van ernstigen aard.

El Brocense, gearresteerd op 77-jarigen leeftijd, betrad de cellen der inquisitie niet. Een beroemd Spanjaard, Miguel de Servet die tendeele vooruitliep op Harvey's ontdekking van den bloedsomloop, maar het mysterie der Drieënheid niet kon aanvaarden, werd verbrand, maar door Calvijn te Genève in 1553, (in 't zelfde jaar werden vijf studenten verbrand te Lyon). Gordiano Bruno werd te Rome verbrand in 1660; Paleario werd gewurgd en verbrand te Rome rond 1556 wegens zijn leer over de rechtvaardigmaking; Pierrre de la Ramée viel als slachtoffer van den St. Bartholomeus-nacht in 1572; Cranmer, Ridley, Latimer Mora, Dolet en andere uitstekende mannen stierven, maar niet in Spanje. Galileo Galilei en Thomaso Campanella werden vervolgd in Italië, terwijl het Copernicaansch systeem werd goedgekeurd door den Spaanschen Augustijn Fray Diego de Zinniga en aanvaard door de universiteit van Salamanca in 1561.

Het aantal slachtoffers der Spaansche inquisitie is schromelijk overdreven. Bij het groote auto da fé in Mei 1599 te Valladolid werden slechts twee personen levend verbrand. Het is niet waarschijnlijk, dat Filips II ooit een persoon in Spanje zag verbranden, daar zij niet gedurende maar na de plechtigheid verbrand werden. Toch hebben veel vreemde schrijvers, ook zorgvuldige en onpartijdige historici, eeuwenlang aan de wereld verzekerd, dat Spanje's verval een gevolg was van de inquisitie, misleid door de oude vergissing *post hoc, ergo propter hoc.*

Sommige Spaansche schrijvers hebben veel grootelijks absurde feiten vermeld (Adolfo de Castro: *Historia de los Protestantes Españoles"*, 1851; p. 399: „Las ciencias huían de un estado donde el uso de la razon era un dilito y donde solo ricibian premio la mas grande ignorancia y el desprecio de todo ejemplo de virtud, de valor y de sabiduria".

De feiten bewijzen, dat de inquisitie nooit mannen van wetenschap vervolgde in Spanje, dat de grootste gedachte-vrijheid heerschte, dat de wetenschap in Spanje bloeide gedurende de 16de eeuw als nooit daarvoor, dat de politieke geschriften werden gekenschetst door de grootste vrijheid, ja felheid; zij bestonden in Spanje in een mate als in geen ander land en menig religieus werk uit die periode was veroordeeld in Rome, lang voordat het gevonnist werd in Spanje of, zooals geval was met Valles' *„De Sacra Philosophia"* (1587), kon zonder moeilijkheid circuleeren tot in de zeventiende eeuw" (A. F. G. Bell: *„Luis de Leon, A study of the Spanish Renaissance"*, Oxford 1925, p. 55-58.

„Een oordeel over de Spaansche inquisitie moet uitgaan van grondige kennis van zeden en gewoonten, nooden en eischen, begrippen van rechtswezen en rechtspleging van den betreffenden tijd en met een onpartijdig zich rekenschap geven van wezenlijke gebreken en fouten, eigen aan ieder rechtslichaam, zoolang menschen falen kunnen" (blz. 15).

In 1886 vervielen de artt. 128, 130 en 136 van het W. van S., welke strafrechtelpke vervolging eischten tegen kettersche Spanjaarden.

1) Fray Luis Ponce de Leon, was een Augustijner monnik — godgeleerde en dichter. Uit afgunst en om eigen onvoorzichtigheid werd hij wegens vertaling van het Hooglied in 1572 door de Inquisitie veroordeeld [illegible] vrijgelaten.

De Wereldvlucht van Post en Gatty.

Van Kellner en Millionnair.

Bijzonderheden over vliegers, vlucht, machine en eigenaar.

Aan de Amerikaansche bladen ontleenen we de volgende bijzonderheden met betrekking tot de wereldvlucht van Wiley Post en Harold Gatty.

Post, die een afstammeling is der roode Indianen, begon zijn loopbaan als olieboorder en had toen het ongeluk bij een ontploffing een oog te verliezen. Hij ontving 2000 dollar schadevergoeding, kocht zich voor dat bedrag een vliegtuig en ging demonstraties geven. Hij zou 94 parachutesprongen hebben gemaakt.

Toen hij vernam, dat de petroleumbron-bezitter Florence Hall uit Oklahama zich voor prive gebruik een vliegtuig had gekocht, verzocht hij dezen hem als bestuurder aan te nemen, hetgeen gebeurde. Ondanks zijn eene oog, bleek Post een uitmuntend vlieger te zijn, en even voorzichtig als plichtsgetrouw. Toen hij eens de dochter van zijn patroon, de 24-jarige Winnie Mae Fain-Hall, naar New York moest brengen, raakte hij met het vliegtuig in een zwaren storm. Hij landde op een klein veldje in de nabijheid van een spoorwegstation en beduidde de dochter van zijn baas, dat zij maar den trein moest nemen tot Columbus; hij achtte het niet verantwoord met haar de reis voort te zetten. Alleen vloog Post verder: worstelde zich door den storm en nam in Columbus mrs Fain weer aan boord.

Harold Gatty komt uit Tasmanië, Australië Hij was cadet op het Royal College te Jervis Bay, Nieuw Zuid Wales, en diende o.a. eenigen tijd als 2e stuurman op het jacht van een Amerikaanschen millionair, Hij is geen vlieger doch staat bekend als zeer deskundig op het gebied van luchtvaart navigatie.

De Lockheed Vega.

Het toestel waarmede de vlucht om de wereld werd gemaakt, is een Lockheed Vega, uitgerust met een luchtgekoelden Praft & Whitney „Wasp" motor van 525 P.K. De genoemde Hall kocht het toestel in 1930 voor zijn privégebruik voor 22.000 dollar. De Lockheed Vega behoort tot de snelste verkeersvliegtuigen die er bestaan. Het vorige jaar liet Hall Post met de Lockheed deelnemen aan de trans-continentale non-stop derby van Los Angeles naar Chicago. Post toonde toen reeds wat een uitmuntend vlieger hij is. Want hij won de wedstrijd tegenover beroemdheden, op schitterende wijze, met een gemiddelde snelheid van 309 K.M. per uur! De cheque van 7500 dollar, dien hij ontving, stuurde hij naar Hall, doch deze endosseerde de cheque weer aan zijn vlieger.

Twee jaren lang bracht Post het plan van een vlucht om de wereld bij Hall ter sprake; deze had er aanvankelijk geen ooren naar, doch stemde ten slotte toe. De tocht begon te Rooseveltfield, New York, Dinsdag 23 Juni om 4 minuten voor vijven des morgens, plaatselijken tijd. Al direct ontwikkelden de vliegers een snel tempo. Bleven bijna alle vorige Oceaanvliegers te Harbour Grace op New Foundland overnachten, Post en Gatty landden er alleen om benzine in te nemen, en verdwenen nog denzelfden middag boven den Oceaan. Den volgenden morgen bereikten ze Europa te Sealand bij Chester in Engeland, namen weer bedrijfstof in en vlogen via Hannover naar Berlijn, waar ze Woensdagavond arriveerden. In 2 dagen en 1 nacht waren ze dus van New York naar Berlijn gevlogen. Hun route liep over Moskou, Novosibirk en Irkutsk naar Kharbarovsk. Daar in Siberië volgde de sprong van 2500 mijl naar Solomon in Alaska. Via Fairbanks, Edmonton en Cleveland, arriveerden de vliegers 1 Juli om 8.47 des avonds plaatselijken tijd te New York.

Het klinkt ongelcoflijk, maar toch hebben Post en Gatty als eerste menschen in de wereldgeschiedenis het wonder beleefd, in 9 dagen 10 maal de zon te zien opgaan. Doordat zij immers in een snel tempo van West naar Oost vlogen, dus tegen de beweging van de zon in, werden voor hen de dagen korter terwijl ze in het tegenovergestelde geval, dus gaande met de zon mee, langer zouden zijn geworden. Reeds op hun tweeden reisdag, toen de vliegers des avonds te Berlijn arriveerden, hadden ze met New York al een tijdsverschil van 6 uren. Ook op hun verdere race tegen de beweging van de zon in, bleven hun dagen kort. En te Irkutsk aangekomen, was het verschil met New York al aangegroeid tot een half etmaal. Daar waren ze dan ook precies op de helft van hun weg. Toen Post en Gatty te Solomon in Alaska landden, na een vlucht van bijna 17 uren, waren ze met den tijd geheel in de war.

Gratis de wereld rond.

Toen Post en Gatty uit New York vertrokken, hadden ze geenszins het plan een „sight seeing trip" te maken, onderweg ergens te blijven „hangen" cadeautjes en snuisterijen te koopen of ansichten te versturen. Ook was het niet hun plan in dure hotels af te stappen. Want er was vrijwel geen tijd voor slapen. Er moest immers zooveel mogelijk gevlogen worden dag en nacht. Anders kwamen ze er niet. In het totaal hebben Post en Gatty in die 9 dagen dan ook maar 15 uren geslapen.

Daar de kosten van benzine en olie, die zij op de verschillende landingsplaatsen innamen, op rekening was gezet, namen de vliegeniers alleen voor levensmiddelen of onvoorziene uitgaven een klein bedrag mee. Post had 34 dollar in zijn zak gestoken en Gatty 1 dollar. Toen de jongens na 9 dagen weer op Roosevelt field stonden, bemerkten ze, dat ze nog evenveel op zak hadden als toen ze vertrokken. De 35 dollars waren onaangetast gebleven. Want overal werden de beide mannen gastvrij ontvangen. Nergens wilde men voor maaltijden, logies of hulpverleening eenige betaling accepteeren. Goedkooper de wereld rond, was beslist niet mogelijk, meende Post.

Al vlogen ze rondom de globe, een volle reis om de wereld hebben de Amerikanen toch niet gemaakt. Immers bedraagt de omtrek der aarde aan den equator ca. 40.000 K.M., terwijl Post en Gatty 15.474 mijlen aflegden, of bijna 25.000 K.M., hetgeen dus 15.000 K.M. minder is dan de omtrek van de aarde. Ze vlogen ongeveer tusschen de Pool en den evenaar in, terwijl de afstand dien zij aflegden, gelijk is aan Amsterdam—Singapore en terug via Turkije. De juiste duur van hun vlucht om de wereld is 8 dagen, 10 uren, 51 minuten, waarvan 4 dagen, 10 uren, 8 min. in de lucht werd doorgebracht.

Ofschoon de vliegers op hun reis begunstigd werden door zeer goed weer en overwegend wind mee hadden, zoodat zij een gemiddelde snelheid konden maken van meer dan 233 K.M. per uur, was hun tocht uit een oogpunt van uithoudingsvermogen en navigatie toch een zeer bijzondere prestatie. Het geweldige traject van Kharbarovsk naar Solomon beach, werd grootendeels afgelegd boven de wolken, zoodat men bijna onafgebroken blind vloog.

Florence Hall.

Natuurlijk wilden de Amerikaansche bladen ook al het mogelijke en onmogelijke weten over den man die de vlucht financieerde: Florence Hall uit Oklahoma. En Hall vertelde gedwee, Twintig jaar geleden was hij kelner ergens in Texas, tegen een salaris van 35 dollar per maand. „Dat was maar heel weinig", voegde hij er ten overvloede aan toe. Op dat salarisje trouwde Hall, maar hij begreep dat hij meer moest verdienen. Hij werkte met vlijt, en zag zelfs kans een spaarpotje van 250 dollar te maken. Voor dat geld kocht hij een bescheider den grond en kon het akkertje van de hand doen voor 35.000 dollar. Dat was na 8 maanden. Toen kocht hij een stukje grond bij Chickasaw, samen met een compagnon, deed er enkele succesvolle boringen en spoedig kon hij de bronnen verkoopen voor 800.000 dollar. Toen boorde Hall in Cement ook daar spoot de olie heftig omhoog en ook deze bron verwisselde van eigenaar, die er 350.000 dollar voor uitbetaalde. Een boring in Carter County gaf ook direct resultaat; de Carter County Oil Co. gaf er direct 100.000 dollar voor. Maar de beste slag sloeg de ex-kellner met zijn compagnon in de buurt van Oklahoma City. Daar kwamen ze in het bezit van een paar bronnen, die zij al spoedig met reusachtige winst van de hand konden doen: Hall persoonlijk verdiende er 1 millioen dollar aan. Hij richtte toen een eigen maatschappij op, de Westgate Oil Co. en is nu een rijk man.

Msbde.

Weer oorlog?

Het hedendaagsche economische zieke menschdom schijnt opnieuw den oorlog te willen. En waarom? Alleen om een einde te maken aan zijn ellende. Evenals een zieke die zelfmoord pleegt om rust te vinden. Want een nieuwe oorlog beteekent slechts de zelfmoord van Europa. Overal hoort men weer krijgsliederen. Maar laten wij ons dan herinneren wat de Algemeine Rundschau schreef over den laatsten oorlog die wij misschien reeds vergeten zijn. En moet dan zooiets weer gebeuren? Wij, menschen, vergeten te snel. Hoe meer de dingen achter ons liggen, hoe meer zij uit ons geheugen verdwijnen. Zoo gaat het bij de meesten onzer met de oorlog van '14 die in al zijn naakte werkelijkheid met al zijn verschrikkingen en tragedieën, nu bijna voor ons als een legende wordt. 't Voornaamste hebben we al vergeten. Terwijl nauwelijks dertien jaar ons scheiden van diens einde. Bedroevende, ontstellende vergetelheid die wel eens fataal kan worden voor ons.

Een vergetelheid die ons des te onwaarschijnlijker toeschijnt naarmate wij meer onder de gevolgen van den oorlog gebukt gaan. Is anders zooiets te vergeven, in dit geval is die drang naar vergeten niet alleen ongeloofelijk en gevaarlijk maar zelfs een weergalooze lichtzinnigheid. Wij allen hebben de moreele plicht, ieder in zijn eigen kring, alleste doen om het menschdom te sparen van zulk een ontzettend bloedbad welke vier jaar lang Europa en de geheele wereld doordrenkte. Zijn balans is een machtige beschuldiging tegen den oorlog zelf.

Getallen zijn koele beschuldigers, waartegen niet te redeneeren valt. Die statistiek vastgestelde getallen, zoo groot dat eenige millioenen meer of minder er geen afbreuk aan doen, leeren ons den oorlog kennen in al zijn verschrikkingen en sporen ons aan hem te verbannen uit onze samenleving. Op 't einde van den grooten oorlog stonden ongeveer 30 millioen soldaten tegenover elkaar, om te moorden en vermoord te worden. In 4 jaar tijds van 1914—1928 waren er in 't geheel 66 millioen gemobiliseerd, waarvan de Entente hadden 42 millioen en Mid-Europeesche staten 24 millioen. Duitschland stond aan den spits met 13 millioen. Dan volgde Rusland met 12 millioen, Engeland en Oostenrijk-Hongarije ieder met 9 millioen, Frankrijk 8 millioen enz.

Deze oorlog duurde 4 jaar 3 maanden en 10 dagen of 37.440 uur van onafgebroken moorden. In dien tijd vielen 12 millioen jonge bloeiende levens op 't veld van eer d.i. elken dag ongeveer 8.327 of 6 per minuut. 6 Dooden per minuut en dat 2 millioen keer. Denk eens na: het bloed van 12 millioen moorden — 52 millioen liter menschenbloed — zou langer dan één dag de watermassa van de Niagara kunnen vervangen en zoodoende een heele wereldstad door zijn kracht van stroom kunnen voorzien. Alle wagons de afgesneden koppen van die millioenen menschen in één dag niet kunnen ververvoeren. Stel u een lange fantastische trein voor: de eerste is al in Munchen, terwijl de laatste nog op 't Berlijnsche station staat en al die wagons zijn volgepropt met bloedende menschenhoofden. Een graf van 16000 K.M. vormen de lijken, naast elkaar gelegd 't Ontelbaar aantal gewonden is nog niet eens medegerekend. Is dit alles dan noodig om de eer van het vaderland te redden?

De volgende zal zeker veel erger zijn. Laat daarom het nageslacht weten wat het is: een roemvolle oorlog.

Katholika Vivo.

KARL KUHLMANN.

Met suiker de lucht in.

Op langere luchtreizen moet het vliegtuig soms tot 1000 M. hoogte stijgen waarop het menschelijk lichaam direct al reageert, doordat het onderlijf zich uitzet.

Wordt de lucht nog ijler, dan schuift ook zooals de jongste onderzoekingen van Dr. Gilbert bewezen hebben, het middenrif omhoog.

De luchtreiziger, zal er goed aan doen, wanneer hij de reis maakt op een gemakkelijken stoel, die de uitzetting van het lichaam niet verhin-

---

FEUILLETON.

Nadruk verboden.

BELLADONNA.

Oorspronkelijk verhaal door

D. STRATER.

7

Gelijk meer voorkomt, had ook hij er in de beginne een grooten afkeer van gehad zijn testament te maken. Wel had notaris Verloop er al 'n paar maal op aangedrongen, maar Karsten wilde er volstrekt niets van weten.

— Net zoo iets, of je van plan zijt, in je doodkist te stappen, zei hij dan glimlachend. Neen hoor, ik heb heelemaal nog geen idee om dood te gaan. Daarvoor kookt m'n huishoudster te lekker!

Eerst toen een ernstige ziekte hem overviel, kwam hij eenigszins tot andere gedachten en tot de overtuiging, dat hij toch wel eens voor alle gebeurlijkheden aan 't testament kon denken.

Maar aan wie zou hij zijn geld vermaken?..

Al dadelijk gingen zijne gedachten naar zijne zusters en haar kind, Anny, daarginds in het verre Westen. Wel had hij na het bericht van Vermeer's afsterven niets meer van de beide vrouwen gehoord, maar toch trok zijn edelmoedig hart onweerstaanbaar naar die twee, en wel het meest naar Anny, die hij zelf in zijn sterke armen had gedragen als 'n teer hulpeloos wicht; die toen ze later de eerste woorden ging stamelen, hem, met het geven van allerlei lieve kille naampjes verrukt had; die z'n eenzaam hart zoo zacht verwarmd had, als ze haar zwart krullenkopje tegen den breede borst gevleid en z'n ruw, verweerd gelaat met heur mollige armpjes gestreeld had.

Kon hij dat kind, z'n petekind, aan haar lot overlaten? Was het niet zijn plicht, Anny te vrijwaren voor alle zorgen en ellende?

Toen Karsten dan ook hersteld was, aarzelde hij niet langer zijn vriend Verloop 'n bezoek te brengen, om hem de noodige aanwijzingen voor z'n testament te geven.

Het is op 'n prachtigen herfstochtend, dat we ons in het kantoor van den notaris verplaatsen. Ouderwetscher kantoor dan dat van Verloop is wel niet denkbaar. En als de groote kalender, die aan den wand prijkt, niet het jaartal duidelijk aangaf, zou men zich 'n honderd jaar terug gewaand hebben. De wanden zijn ingenomen door hooge eikenhouten kasten, die slechts onderbroken worden door 'n heel oud model kachel, 'n dito hangklok en brandkast. Boven den schoorsteen hangt een spiegel in lijst, die jaren geleden verguld moet geweest zijn, geflankeerd door een paar oude schilderijen, Engelsche paardenrennen voorstellend, waarvan de hooggehoede en gekraagde armzwaaiende heeren zich hier volmaakt op hun plaats zouden gevoeld hebben. Voeg daarbij 'n rij hooge lessenaars met dito krukken, 'n gladgeboenden met wit zand bestrooiden vloer en 'n groote mat voor de deur, en ge hebt 'n juiste voorstelling van de plaats, waar de meest uiteenloopende belangen van notaris Verloop's cliënten op schrift gebracht werden.

Een verward geraas van afloopende kettingen en schurende wielen kondigt aan, dat de hangklok het heel uur gaat aangeven. Nauwelijks is de eerste slag met 'n klank als 'n stuk ijzer dat geplet wordt, gevallen of de deur gaat open, en 'n even antiek, volkomen in deze omgeving passend kantoorheer treedt binnen. Het is de eerste klerk. Willemse, 'n man met 'n plechtig, onaandoenlijk gelaat, die zich gelijk z'n positie betaamt, nooit anders dan in zwarte gekleede jas, hoogen hoed en geparapluud vertoont.

Willemse is intusschen binnengetreden, ontdoet zich van zijn hoofddeksel en paraplu en wringt zich uit z'n zwarte jas, die hij alleen weer aanschiet, wanneer er op het privé-kantoor extra-aangelegenheden te behandelen zijn, en trekt 'n jasje aan van niet te achterhalen kleur en makely, z'n kantoorjas.

— Weer niemand op tijd vandaag, bromt hij. 't Is ook Zondag geweest. 't Zal me benieuwen, wanneer die Determan en die van Etten komen opdagen, en die duivelsche aap van 'n Hensen.... nou, die zal weer wel 'n boodschap hebben te doen..... Nauwelijks heeft Willemse deze laatste woorden gesproken, of 't gezegde van den duivel en z'n staart blijkt weer van toepassing. De deur wordt met 'n ruk opengeworpen, en de jongste klerk, Hensen, vliegt met 'n goeden morgen m'nheer Willemse binnen.

— Goeien middag zou 'k maar zeggen, is het antwoord. Waar blijf je vandaag? Je bent alweer 'n kwartier te laat!....

— 'k Moest 'n boodschap voor m'n moeder......

— Ja, ja, wat jij moest, hè! Dat kennen we al, hoor! Vandaag 'n boodschap voor je moeder, morgen naar den dokter, overmorgen de klok stilgestaan, en zoo iederen dag z'n eigen smoesje! Maar 't is uit, je kunt er op rekenen, dat ik 't mijnheer Verloop zal zeggen!....

— Mij 'n zorg, mompelt 't jongmensch, terwijl hij op z'n kruk klautert.

Weer wordt de deur geopend, en Determan, de tweede klerk, doet z'n entrée. Onze lezers zullen in hem den nieuwen huurder van mevrouw Vermeer reeds herkend hebben. Alleen is z'n verschijning dezen keer niet zoo correct als toen. Z'n kleeding en ook z'n gelaat dragen de sporen van 'n overhaast, laat ontwaken. Om den wijsvinger van z'n rechterhand draagt hij 'n verband.

— U is weer te laat vandaag, m'neer Determan, begint de eerste klerk.

— 't Spijt me heusch, m'neer Willemse, klinkt het terug, maar ik heb m'n hand gebleeseerd en moest van ochtend noodzakelijk ermee naar den dokter.

De eerste klerk kijkt even naar den omzwachtelden vinger en schijnt door het excuus tevreden gesteld.

't Belletje van den notaris snijdt verdere opmerkingen af en Willemse begeeft zich naar 't privé-kantoor van zijn patroon.

Nauwelijks heeft hij de deur achter zich gesloten, of de derde laatkomer van Etten glipt lachende naar binnen.

— Morgen, Determan, morgen Piet, dat heb ik'm netjes gelapt hè? 'k Heb maar gewacht tot ie naar binnen moest, dan ben ik meteen van z'n welkomstgroet af.

De klerken maken nu aanstalten om aan 't werk te gaan, behalve Piet, die 'n sportkrant, half onder z'n vloeiblad verborgen, zit te lezen.

— Je weet zeker de uitslagen van gisteren al, hè? begint van Etten. Dat kost je vijf pop, Determan!

(Wordt vervolgd.)

dert, en vóór de reis alleen zulke spijzen gebruikt, die het lichaam niet opdrijven. Een luchtreis moet ook nooit begonnen worden, wanneer men zich in een toestand van groote vermoeidheid bevindt.

Bij hoogvluchten wordt het gebrek aan zuurstof op 'n hoogte van 4500 —5000 M. reeds voelbaar. Ook neemt het aantal polsslagen toe, zoodat men op deze hoogte eigenlijk de zuurstof ademing reeds beginnen moet.

Op grootere hoogten, b. v. van 8000 M., vertoonen zich dan vaak zenuwtrekkingen en krampen, die echter door zuurstofbehandeling gewoonlijk snel te beteren zijn.

De onderzoekingen, welke in verband hiermede genomen zijn strekten zich ook uit op de psychische veranderingen, die door „luchtziekte" te voorschijn geroepen werden en die zich speciaal hierin uiten, dat de mensch min of meer apatisch wordt en tegelijkertijd ook minder intensief op uitwendige prikkelingen reageert, wat de luchtziektepatiënt zelf echter absoluut niet bemerkt.

Het gebruik van alcoholische dranken maakt den luchtreiziger werkelijk gevoeliger voor bovengenoemde gezondheidstoringen, terwijl het gebruik van suiker er een tegenovergesteide werking op uitoefent, reden waarom de luchtreiziger vóór hij eên hoogtevlucht gaat maken, suiker moet gebrulken.

De mensch als antenne

Ontvankelijkheid voor draadlooze golven.

Herhaaldelijk is het vermoeden uitgesproken, dat het menschelijk organisme, zoowel als dat der dieren van hooger orde, een eigen, ons nog onbekend, zintuig moet bezitten, dat op dezelfde wijze op electrische trillingen reageert als de antenne van een ontvang-station voor radio-telegrafie. Men achtte het reeds waarschijnlijk, dat dit zintuig — indien het inderdaad aanwezig was — zich bij den mensch in rudimentairen toestand moet bevinden en dus veel minder geschikt tot opname en veel minder volmaakt zou zijn als hetzelfde orgaan bij de trekvolgens en zekere insecten.

Bij trekvogels scheen het vermoeden gegrond, dat het zoo raadselachtige oriënteerings-vermogen dezer diertjes, dat hen op een afstand van honderden kilometers met zekerheid leidt, ergens met zulk een verborgen zintuig in verband moet staan. Iets dergelijks kon men bij postduiven vermoeden. Experimenten, vooral met postduiven tusschen Parijs en Nancy genomen, gaven vasteren vorm aan dit [illegible] het anders zoo onfeilbare oriënteeringsvermogen dezer diertjes verstoorden en ze zoodanig in verwarring brachten, dat ze hun duivenstil niet meer terugvinden konden.

Ook bij insecten werden dergelijke waarnemingen gedaan. Hier bracht vooral de Fransche natuurvorscher Lakhovsky een groot aantal belangwekkende proefnemingen tot stand, die het vermoeden dat insecten, vooral mieren en termieten, voor draadlooze golven ontvankelijk zijn, tot zekerheid brachten. Ook de gissing, dat de gedachtenwisseling dezer insecten wellicht door eenzelfde soort golven als door onze radiostations worden uitgezonden, plaats vindt, werd door deze ervaringen van alle fantasie ontdaan. Gaat dit alles op, dan zijn de voelhorens der insecten ook inderdaad „antennes" en dit woord, dat reeds lang voor de geboorte onzer draadlooze techniek voor „voelhorens", vooral in eenige vreemde talen, gebruik was, raakte onverwacht de kern der zaak.

Hoe het nu is met den mensch? Met zijn electromagnetische zintuig? Een Duitsche geleerde, Dr. Oscar Raab te Munchen, heeft in de laatste maanden talrijke proefnemingen gedaan waarvan de uitslag nauwlijks meer twijfel laat, of de mensch kan als antenne fungeeren en is werkelijk voor draadlooze golven ontvankelijk. Een toeval leidde tot het uitgangspunt dier proefnemingen. Een medisch student had zich tot taak gesteld de radiostoringen, die door geneeskundigeen andere electriseertoestellen ontstaan, op een of andere wijze uit te schakelen. Hij wendde verschillende afweermaatregelen aan en raakte daarbij toevallig met de vingers de stift aan, die in het stopcontact der lichtantenne gebracht werd. Nu bemerkte hij een wonderlijk iets. Op het oogenblik, dat zijn lichaam met het stopcontact in aanraking kwam, klonk luider een heldere radiomuziek, terwijl de vroegere bijgeluiden bijna geheel verdwenen. Een menschelijk lichaam had hier de taak der antenne overgenomen en het bleek, dat zoo vaak de bedoelde stift ergens, doch in hoofdzaak tusschen de lippen, met een lichaamsdeel in contact werd gebracht, uit den luidspreker muziek klonk; het ontvangapparaat functioneerde. In het bijzonder vonden de beide onderzoekers, dat het menschelijk lichaam des nachts nog beter als antenne werkte dan overdag. Deze ervaringen maken het niet onwaarschijnlijk, dat het gevoel om het weder te kunnen voorspellen, dat bij de vele menschen zoo hoog ontwikkeld is, op dezelfde geschiktheid berust, die het den mensch mogelijk maakt als antenne te fungeeren. In ieder geval is hier een terrein geopend, waar het onderzoek nog menige verrassing kan brengen.

Het Vliegtuig in dienst der Missie.

In Alaska.

Zooals men weet, is onlangs een vliegtuig der missie van de paters Jezuieten in Alaska neergestort en totaal vernield. Bereids is wederom een nieuw vliegtuig aangeschaft, dat plaats biedt aan zes personen. Door den vliegdienst, die met deze machine wordt onderhouden, is het mogelijk elke missiestatie van Alaska minstens eens per maand te bezoeken, terwijl dat vroeger eens per jaar slechts kon geschieden.

Bestuurder is pater Feltes, mecanicien broeder Papeyre. De eerste vlucht met het nieuwe vliegtuig werd gemaakt van Fairbanks naar Holy Cross, het centrum der Jezuieten-missie in Alaska; de afstand van 500 mijlen werd in 4 uur en 40 minuten afgelegd. Vroeger had men daar met hondensleden 4 á 6 weken voor noodig. De kosten van de vlucht bedroegen 3 dollars en 80 Amerikaansche centen. De tocht zou met honden 500 dollars gekost hebben.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

Geachte Redacteur :-

Naar aanleiding van het gerucht, dat er op Saba een 1e klasse Gouvernement's onderwijzer(es) geplaatst zal worden, neem ik de vrijheid U beleefd te verzoeken mijne meening hierover in Uw veel gelezen blad „Amigoe di Curaçao" op te willen nemen.

In de eerste plaats stel ik deze vraag. *Is het dringend noodzakelijk en van algemeen belang, in dezen tijd van depressie de uitgaven van het onderwijs noodeloos hooger op te voeren dan wat ze thans zijn ???*

De openbare school te Bottom telt op het oogenblik ± 40 leerlingen met geen vooruitzicht op toename in de komende jaren. Die te Windwardside staat op dezelfde wankelende voet. Dat dit waarheid bevat blijkt uit de statistieken van gedoopten in de laatste jaren opgegeven door den Anglikaansche Rector. De Katholieken gaan voor 99,9% naar de Katho-[illegible] met een Professor."

Ik heb het onlangs hooren beweren dat het jammer is dat de Sabaneezen naar het buitenland moeten gaan om hunne kinderen een betere opvoeding te geven. Ik zeg het ook. Het is jammer, of zou jammerlijk zijn als dit waarheid bevat. Hiermee wordt het gezag om den tuin geleid, want er zijn geen ZES Sabaansche families die om dezen reden weggegaan zijn. Weet U geachte lezers waarom ze weg gaan? Van oudsher af gaan de mannen naar de V.S. werken en het komt hen, schijnbaar, meer voordeeliger uit hunne families mee te nemen, hetgeen later op eene teleurstelling uitloopt. Wel is waar, is er dit jaar veel animo voor de studie voor onderwijzer(es) opgekomen. Hierover stel ik weer een vraag.

Is dit uit liefde voor de roeping. (vak) of voor het onderhoud ???

Stel maar eens voor dat ze de studie zelf in zekeren opzicht moesten bekostigen dan zou U zien hoe vlug ze terug zouden trekken.

De onderwijzers en opvoeders, zooals de geestelijken, kunnen het beste hierover een oordeel vellen, en dit heb ik wel eens hooren luiden aldus: „Er zit geen lust tot studeeren in de Sabaansche jeugd. Volharding ontbreekt geheel en al." Nu dan, hoe kan het te verwachten zijn dat een persoon die zelf geen lust tot leeren heeft, anderen kunnen onderwijzen, of liefde bezitten voor dit vak? De redenen voor deze studiedrang zijn gemakkelijk genoeg te vinden.

De meeste candidaten zijn opgeschoten jongelui, zonder toekomst Nergens te gaan om hun brood te verdienen, zooals een bekend Engelsch spreekwoord zegt, „A DROWNING MAN WILL CATCH AT A STRAW."

Met dit schrijven ligt het mij geenszins in de bedoeling het Gouvernement te doen afzien van het uitvoeren van dit plan, als dat plan bestaat. Persoonlijk belang heb ik er niet bij, en „NOTHING BEATS A TRIAL BUT A FAILURE". Onlangs las ik in een zekere krant dat het plaatsen van een 1e kl. onderwijzer(es) op Saba een middel zou zijn om de Hollandsche taal te bevorderen, en de emigratie stop te zetten. Dat kan ik niet inzien. Zoolang als de Bovenwinden relaties hebben met de omliggende Engelsche eilanden en het volk afhankelijk van de Vereenigde Staten van Amerika en de Bermudas voor hun bestaan zijn, zal de Engelsche taal de voertaal zijn. Naar men zegt is er een verzoekschrift gericht aan Zijne Excellentie, betreffende het plaatsen van Juffrouw Slothouwer op Saba. Het aardigste van de zaak is dat de meeste requestranten geen kinderen hebben die de O. Scholen bezoeken of ooit bezocht hebben, weer anderen hebben er een paar die binnenkort de schooljaren ontwassen zijn. Er zullen heel wat losse onderwijskrachten binnenkort rondloopen. We zullen leerlingen voor het openbaar Onderwijs moeten inzeneren [illegible] wensch de zaak goed succes.

U bij voorbaat dankende voor de verleende plaatsruimte,

Hoogachtend,

P.

Boekbespreking.

Het geheimzinnige document door Christian Haugen *fl. 0.65.*

Een jongeman Algy Rodney heeft op een bank een positie, die hem wel een behoorlijk bestaan oplevert, doch z'n verlangen naar avonturen en sensatie maar matig kan bevredigen. Als hij zich gereed maakt om op vacantie te gaan, komt het avontuur op hem losgestormd. Vanuit een venster, gelegen tegenover zijn kamer, wordt op hem geschoten. Even later wordt hij opgebeld door 'n onbekende jongedame, die hem waarschuwt, toch voorzichtig te zijn, wijl een eveneens onbekende vijand het op zijn leven gemunt heeft....

Het schot op het spook door William Holt *fl. 1.25*

In een huis in Londen vindt men een Rus, Dimitri, zwaar gewond en zijn vrouw vermoord. De belagers poogden in het bezit te komen van papieren, die de plaats aanwijzen, waar in Rusland een groote schat ligt begraven.

Het drama Schillerhorst door William *fl. 0.90.*

Bankier Van Beekum vraagt financieele hulp aan notaris Burton, die weigert en vermoord wordt terwijl Van Beekum in zijn nabijheid is. Van Beekum wordt verdacht, gaat bankroet en vlucht.

Detective Rosch brengt opheldering.

Verkrijgbaar bij de
R. K. Boekhandel „St Augustinus"
ST. THOMASCOLLEGE Tel. 56.
ST. MARTINUSGESTICHT Brionplein 248
FRATERSHUIS ARUBA FRATERSHUIS BONAIRE.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **1 Januari 1930** *tot en met* **30 Juli 1930** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. U 6907** *tot en met* **No. W 4400** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **15 October a.s.**, *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad den 30 September 1931

P. L. Gorsira.

